

TAINA SFÂNTULUI BOTEZ

Sfântul Botez este întâia dintre Tainele Sfintei Biserici ; este usa prin care se intră în Sfânta Biserică. Si numai ajungând membri ai Bisericii lui Hristos ne putem învrednici si de primirea celorlalte Sfinte Taine.

Taina Sfântului Botez a fost asezată de Mântuitorul Iisus Hristos prin cuvintele : «Mergând, învătați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui si al Fiului si al Sfântului Duh» (Matei XXVIII, 19). Acestea le-a grăit după învierea Sa din morti.

Dar Taina Sfântului Botez nu este numai usa prin care se intră în Sfânta Biserică a lui Hristos, ci si pentru câstigarea împărăției lui Dumnezeu, asa cum ne încredinteză însusi Mântuitorul, zicând : «De nu se va naste cineva din apă si din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu.» (Ioan III, 5).

Si înaintemergătorul Mântuitorului Hristos, sfântul Ioan, a botezat la Iordam. Dar botezul lui nu era Taină, ci inchipuia doar curățirea. de păcate prin credință si pocăintă; el era mai mult un îndemn la pocăintă, un semn văzut si pregătitor spre cele ce aveau să vină, cum mărturiseste chiar sfântul Ioan Botezătorul: «Eu unul vă botez cu apă spre pocăintă, dar Cel ce vine după mine este mai puternic decât mine ; Lui nu sunt vrednic să-I duc încălțăminte. Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt si cu foc» (Matei III, 11). Mai târziu, si sfântul apostol Pavel, întâlnind în calea sa pe unii care primiseră botezul lui Ioan, i-a întrebat: «Primit-ati voi Duhul Sfânt când ati crezut ? Iar ei au zis către el: Dar nici n-am auzit, dacă este Duh Sfânt. Si el a zis : Deci în ce v-ati botezat ? Ei au zis: In botezul lui Ioan. Iar Pavel a zis : Ioan a botezat cu botezul pocăintei, spunând poporului să creadă în Cel ce avea să vină după el, adică in Iisus Hristos. Si auzind ei, s-au botezat în numele Domnului Iisus» (Fapte XIX, 15), adică au primit Botezul crestin.

Sfântul Botez instituit de Mântuitorul Iisus Hristos nu este doar un semn pregătitor pentru cele ce ar fi să vină, ci este o Sfântă Taină a Bisericii lui Hristos.

Partea văzută a Tainei Sfântului Botez constă din afundarea de trei ori în apa sfintită a celui ce se botează si în rostirea cuvintelor : «Botează-se robul lui Dumnezeu. (N) In numele Tatălui, amin, si al Fiului, amin, si al Sfântului Duh, amin.; acum si pururea si in vecii vecilor, amin».

Sfânta noastră Biserică face Botezul prin aiundaie, nu prin turnare sau prân stropire, pentru că chiar cuvântul botez are însemnarea de «a afunda", «a cufunda». Sub formă de turnare sau prin stropire se săvârseste doar în împrejurări cu totul deosebite, când, de pildă, cineva este greu bolnav sau când nu se află la îndemână apă din destul.

Apa care se foloseste la Taina Sfântului Botez trebuie să fie naturală, curată, cu nimic amestecată.

Efectele primirii Tainei Sfântului Botez sunt : iertarea păcatului strămosesc si a tuturor păcatelor săvârșite înainte de Botez în situatia celor ce se botează mai târziu ; renasterea, sau nasterea la o viață nouă duhovnicească, viață de curăție si sfintenie ; de asemenea, primirea în sânul Sfintei Biserici, adică numărarea celui botezat între fiii ei, putându-se împărtăși de toate celelalte Sfinte Taine si de bunurile sufletesti pe care Sfânta Biserică le dăruieste membrilor ei (cum s-a mai arătat). De aici si denumirile date Tainei Sfântului Botez: «baie», «izvor sfânt», «luminare», «renastere», «nastere din nou», «sfintire», «pecetea lui Hristos», «baia vietii"-, «baia renasterii»i «baia pocăintei».

Botezul sterge si vina si pedeapsa pentru păcate, dar el nu nimiceste si urmările păcatului strămosesc, cum sunt: slăbirea vointei si inclinarea spre rău, pofta inimii, suferintele, bolile si moartea.

Săvârșitorii Tainei Sfantului Botez sunt episcopii si preotii, căci lor le-a încredintat Mântuitorul Iisus Hristos puterea de a săvârși Sfintele Taine. Numai în caz de nevoie poate boteza si diaconul, iar în cazuri cu totul deosebite poate face acest lucru si un simplu credincios, având însă grijă să rostească cuvintele care arată că lucrarea se face în numele Sfintei Treimi. In acest caz, dacă cel botezat trăiește, trebuie chemat preotul pentru citirea rugăciunilor din rânduiala Botezului si administrarea Tainei Mirungerii si împărtășaniei.

Dacă sunt unii crestini din afara Bisericii Ortodoxe care spun că nu trebuie să botezăm pe prunci, pentru că ei nu au păcate si, mai ales, pentru că nu pot să mărturisească credinta lor, noi rămânem la practica noastră, veche cât Biserica, de a boteza pe prunci, practică întemeiată si pe Sfânta Scriptură si pe Sfânta Traditie si pe ratiune. Aceasta, pentru că Taina Sfantului Botez este absolut necesară pentru mantuire, de la care nu pot fi exclusi nici copiii. Primitorii Tainei Sfântului Botez sunt toti cei nebotezati, de orice vârstă ar fi ei, toti fiind întinati de păcatul strămosesc (Fapte XVI, 1415; XVI, 33; 1 Cor. I, 16, 1415 ; XVI, 23). Necesitatea Botezului pentru toti este arătată de Mântuitorul prin cuvintele: «Adevărat zic, de nu se va naste cineva din apă si din Duh, nu va putea să intre în împărăția lui Dumnezeu» (Ioan III, 5). Chiar din timpul sfinților apostoli se săvârșea botezul copiilor : Lidia si casa ei (Fapte XVI, 15) ; temnicerul si casa lui (Fapte XVI, 33) ; Crispus si casa lui (Fapte XVIII, 8) ; Stefanus si casa lui (1 Cor.I, 76).

Sfânta Taină a Botezului este săvârșită de preoti, care au primit harul sfintitor al preotiei. Este socotită sărbătoare mare pentru orice familie de crestin ziua în care copiii nou-născuti primesc Taina Sfântului Botez si intră prin ea în rândul credinciosilor crestini. Potrivit rânduielilor sale, Biserica noastră botează pe prunci, curând dupa nasterea lor. Asa a făcut ea dela început.

Dacă botezul ne curătește în primul rând de păcatul strămosesc, oare trebuie să uităm că si copiii se nasc cu acest păcat ? Stim ce spune psalmistul: «Intru fărădelegi m-am zămislit si în păcate m-a născut maica mea» (Ps. L, 6). Stim ce spune si sfântul apostol Pavel : «De aceea, precum printr-un om a intrat păcatul în lume si prin păcat moartea, asa moartea a trecut la toti oamenii, prin acela în care toti au păcătuit» (Rom. V, 12). Acest lucru cunoscându-l, că toti ne nastem cu păcatul strămosesc, avem noi siguranta că un prunc va trăi până la vârsta când poate să cunoască si să mărturisească credinta în Hristos, pentru ca atunci să-l botezăm ? Putem noi să riscăm ca el să moară nebotezat, sub osânda păcatului strămosesc ?

Iar dacă ne referim la vremurile străvechi, la Traditia Bisericii, vedem că de atunci, din secolele III si III se practica botezul copiilor. Sfintii părinti arată în scrierile lor că Biserica a primit de la apostoli obisnuinta de a administra botezul si pruncilor.

In ceea ce priveste faptul că pruncii nu pot să-si mărturisească credinta creștină, Biserica are ca garant pe nasii care-i primesc la botez, care mărturisesc pentru acestia credinta creștină rostind Crezul si care își iau indatorirea ca finii lor să fie crescuti de ei în credinta Bisericii.

De altfel, noi cunoastem tot din Sfintele Scripturi atâtea cazuri când pentru credinta cuiva Dumnezeu S-a îndurat de cel pentru care acesta se ruga. Sa ne amintim că Mântuitorul a vindecat pe sluga sutasului din Capernaum pentru credinta stăpânului său ; a vindecat pe fiica femeii canaanence pentru credinta mamei sale, si a înviat pe fiica lui Iair pentru credinta tatălui său, si pe fiul văduvei din Nain pentru credinta mamei sale. Si atunci să nu credem noi că botezul poate fi săvârșit pruncilor pe temeiul credintei nasilor lor?

Ca să facă mărturisirea de credință, nasului i se cere să fie buin credincios, să fie mai în vârstă ; de asemenea, sa fie de același sex cu pruncul care se botează. Părintii pruncului nu pot fi nasi. Este bine ca

pentru fiecare nou botezat să fie numai un nas.

Nasul are îndatorirea sa îngrijească de viata sufletească a finului său, învățându-l, la vremea cuvenită, adevărurile dreptei noastre credințe spre a face din el un bun credincios, mădular sănătos al Sfintei Biserici. Dar si finul este dator cu ascultare si cu respect față de nas, în aceeași măsură cum îi ascultă pe părintii săi trupești.

Există un Botez al muceniciei sau al sangelui (Matei X, 32 ; XVI, 25), cunoscut în cele dintâi veacuri crestine, înțelegând prin el moartea martirică, în persecuții, pentru Mântuitorul Iisus Hristos. Sfintii părinți îl socotesc asemenea Botezului din apă si din Duh, umeori chiar mai de pret decât acesta (sfântul Grigorie Teologul).

Mai cunoaștem si Botezul dorinței care constă în dorința arzătoare a cuiva de a ajunge membru al Sfintei Biserici, ducând o viață de pocăință si în virtute. Dacă dintr-o pricină oarecare fără voia lui nu ajunge să primească botezul prin apă si prin Duh, el e socotit botezat cu Botezul dorinței.

Taina Sfântului Botez nu se repetă. Căci «este un Domn, o credință, un botez» (Efes. IV, 5)... «Mărturisesc un botez spre iertarea păcatelor», rosteste cel ce primește Sfânta Taină a Botezului (Art. 10 din Simbolul Credinței). Intr-adevăr, după cum cineva nu se naste trupește decât o singură dată, tot asemenea nasterea sufletească nu poate fi decât una singură. Numai dacă a fost găsit un prunc si nu se știe sigur de a fost sau nu botezat, atunci acesta este botezat conditionat, dacă n-a fost botezat. Deci nici aici nu se săvârșeste un al doilea botez.

LECTURĂ DIN SFINTII PĂRINTI

«Cati în Hristos v-ati botezat, în Hristos v-ati îmbrăcat» (Gal. III, 27).

☒ Scufundându-te în apă, unde-ti pierzi urma, înseamnă că ai ajuns să te lipsești de viata din aer. Iar a te lipsi de viață, e tot una cu a muri. Când, peste câteva clipe, te-ai ridicat la fata apei, ajungând iar la lumină, înseamnă că te doresti fierbinte după altă viață, iar după ce ai dobândit-o trăiești numai din ea. Din această pricină si cerem în slujba Botezului ajutorul Făcătorului a toate, iar o nastere din nou e cu mult mai însemnată decât cea dintâi. Acum si chipul lui Dumnezeu se întipărește mai bine în sufletul celui botezat decât odinioară, iar statura lui e făcută acuma si mai întocmai după modelul dumnezeiesc, căci de-acuma chiar modelul ni se arată cu trăsături mai lămurite» (Nicolae Cabasila, Viata în Hristos).

Sursa: <http://www.sfaturiortodoxe.ro>

b. Taina Botezului

Botezul este Sfânta Taină care prin întreita cufundare în apă și invocarea numelui Sfintei Treimi se șterge celui botezat păcatul strămoșesc și celelalte păcate săvârșite până în acel moment (dacă cel botezat este adult), se naște la o viață nouă, spirituală, și devine membru al Bisericii lui Hristos. Botezul este numit și "ușa tainelor", fiindcă numai prin botez devenim fii ai lui Dumnezeu după har și mădulare vii ale trupului Sau mistic și numai astfel, botezați fiind, putem primi și celelalte Taine. Botezul este întemeiat ca Taină de către Mântuitorul prin cuvintele: "Mergând, învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh" (Matei 28,19).

Săvârșitorii Tainei Sfântului Botez sunt episcopii și preoții, căci lor le-a încredințat Mântuitorul Iisus Hristos puterea de a săvârși Sfintele Taine. Numai în caz de nevoie poate boteza și diaconul, iar în cazuri cu totul deosebite poate face acest lucru și un simplu credincios, având însă grijă să

rostească cuvintele care arată că lucrarea se face în numele Sfintei Treimi. În acest caz, dacă cel botezat trăiește, trebuie chemat preotul pentru citirea rugăciunilor din rânduiala Botezului și administrarea Tainei Mirungerii și a împărtășaniei. Formula botezului este: „Se botează robul lui Dumnezeu (N) în numele Tatălui, Amin, și-al Fiului, Amin, și-al Sfântului Duh, Amin, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin”. Botezul nu se repetă.

Recomandări înainte de botez:

În ziua întâi după ce femeia lăuză a născut, moașa, sau cineva din familie aduce la biserică într-o sticlă apă curată pentru sfințire. După sfințire, apa este folosită de femeia lăuză spre „a o gusta, sau o va lua, sau se va stropi, spre alinarea duhurilor, spre iertarea păcatelor spre depărtarea tuturor relelor, spre tărie și spre vindecare”.

În a opta zi, preotul este chemat la casa unde s-a născut pruncul și citește rugăciunile la femeia lăuză, după care citește și rugăciunea de însemnare a pruncului când i se pune numele. Părinții împreună cu nașii vor alege un nume de sfânt ales din calendarul creștin ortodox. Este recomandat a i se pune copilului doar un nume. Se va evita punerea unor nume străine de ortodoxie, precum: Mercedes, Raul, ș.a.

Botezul grabnic sau de urgență:

Se cuvine a ști că, dacă pruncul născut este slab și nu suge, ci trage să moară, nu trebuie să aștepte, cum rău zic unii, până la a șasea sau a opta zi, spre a-l boteza; ci în ceasul în care s-a născut, spălându-l, un bărbat sau orice persoană botezată îndată să-l și boteze, spre a nu muri nebotezat. Dacă va trăi pruncul, acesta se va aduce la biserică, unde preotul va continua rânduiala botezului.

Dacă femeia însărcinată, din vreo lovitură sau din altă pricină se întâmplă să lepede copilul (să avorteze), degrabă să alerge la preot spre a i se citi rugăciunea când leapădă femeia, după care să se spovedească și să primească canonul de pocăință, după rânduială.

Nașii de botez:

Părinții pruncului născut trebuie să rânduiască nașii de botez de credință ortodoxă și cucernici. Nașii de botez vor învăța pe de rost Simbolul de credință (Crezul), pe care îl vor rosti la momentul potrivit. Nașul are îndatorirea să îngrijească de viața sufletească a finului său, învățându-l, la vremea cuvenită, adevărurile drepte credințe spre a face din el un bun credincios, mădular sănătos al Sfintei Biserici. Dar și finul este dator cu ascultare și cu respect față de naș, în aceeași măsură cum îi ascultă pe părinții săi trupești.

Recomandări la botez:

La 40 de zile după naștere, nașii vor aduce la biserică, odată cu pruncul: certificatul de naștere al copilului, o lumânare, prosop, săpun, o sticluță cu ulei, fașă, o pânză albă și o păturică (numai iarna).

După săvârșirea Tainei Botezului, nașul(a) sau tatăl pruncului va solicita preotului care a săvârșit botezul eliberarea certificatului de botez. În cazul pierderii acestuia, un altul nu va mai putea fi eliberat, decât în urma declarării nulității aceluia în Monitorul Oficial.

Recomandări după botez:

La 8 zile după botez, mama împreună cu pruncul botezat vor veni la biserică, pentru a li se citi: mamei rugăciunile de curățire, iar pruncului rugăciunile de îmbisericare. Va fi de față și nașul, care va ține în mână lumânarea ce a avut-o pruncul la botez.

De va fi băiat, preotul îl duce în sfântul altar și-l închină la cele patru laturi ale sfintei mese, iar de va fi fată, o duce până la ușile împărătești și o închină la icoanele catapetesmei și la iconostas.

Sursa: <http://www.sfantulambrozie.ro>